Και βέβαια, οι Γάλλοι φταίνε! Το εκεί ζήτημα προέκυψε στα 1990, όταν η Γαλλική Ακαδημία έκανε κάποιες προτάσεις με σκοπό την απλούστευση της ορθογραφίας σε περίπου 2.400 λέξεις: Το oignon (κρεμμύδι), για παράδειγμα, προφέρεται «ονιόν», οπότε προτάθηκε να γράφεται ognon (χωρίς το «i», που έτσι κι αλλιώς δεν ακούγεται). Και λέξεις, όπου το «φ» γράφεται με «ph», το γράμμα να αποδίδεται με το «f» που υπάρχει στο αλφάβητο. Τέτοια. Το θέμα είχε υποβαθμιστεί αλλά, φέτος, κάποιοι εκδότες σχολικών βιβλίων ανακοίνωσαν ότι, από την επόμενη σχολική χρονιά, θα εφαρμόσουν τις προτάσεις αυτές. Κάποιες από τις θέσεις της Ακαδημίας απλά έγιναν δεκτές από τους Γάλλους, κάποιες όχι. Εκείνη που σήκωσε θύελλα αντιδράσεων, ήταν η πρόταση να μη χρησιμοποιείται το «
accent circonflexe» (
^
) πάνω από το «
i
»
και το «
u
» (π.χ.
cout αντί coût, κόστος)
. Το υπουργείο Παιδείας γνωστοποίησε ότι οι προτάσεις της Γαλλικής Ακαδημίας δεν είναι υποχρεωτικές και ότι μπορούν να χρησιμοποιούνται και οι δυο γραφές, αφήνοντας έτσι τη ζωή να αποφασίσει.

Το όλο ζήτημα, όμως, προκάλεσε παρενέργειες και στην Ελλάδα, καθώς βρήκαν αφορμή οι θιασώτες του πολυτονικού να εξαπολύσουν επιθέσεις εναντίον ζώντων και, κυρίως, νεκρών, ζητώντας κατάργηση του μονοτονικού συστήματος και επαναφορά των τόνων και των πνευμάτων. Κι επανεμφανίστηκε στα ραδιόφωνα ο ψυχίατρος εκείνος που υποστηρίζει ότι τα παιδιά, τα οποία διδάσκονται τη γλώσσα με το μονοτονικό σύστημα, είναι περισσότερο επιρρεπή στη δυσλεξία, από εκείνα που τη διδάσκονται με το πολυτονικό. Και ότι «στην εξοπλιστική ηλικία του παιδιού, μεταξύ 5 και 12, η διδασκαλία της ιστορικής ορθογραφίας μας, επί τουλάχιστον δύο ώρες την εβδομάδα, προκαλεί ταχύτερη νοητική ανάπτυξη των παιδιών». Το ότι όλα τα Ελληνόπουλα διδάσκονται την ιστορική ορθογραφία (και όχι την ακουστική) μάλλον είναι λεπτομέρεια. Όπως, επίσης λεπτομέρεια είναι το ότι η μοναδική, όπως οι ίδιοι ισχυρίζονται, έρευνα έγινε ανάμεσα σε (25) παιδιά που διδάσκονταν το μονοτονικό και (25) που επιπλέον διδάσκονταν όχι το πολυτονικό αλλά τα αρχαία ελληνικά. Και τα παιδιά αυτά πήγαιναν στην Α', Β' και Γ' τάξη δημοτικού! Το ότι άλλο θέμα είναι ο τονισμός και εντελώς άλλο η αρχαία ελληνική γλώσσα αποτελεί ακόμα μία λεπτομέρεια στην όλη συζήτηση. Και, τελικά, λεπτομέρεια πρέπει να είναι και το ότι η έρευνα δεν ασχολήθηκε με τη δυσλεξία αλλά διερευνούσε «την παράδοξη, αύξηση το
υ
α
ριθμο
ύ

μαθητ
ω
ν μ
ε
μαθησιακ
έ
ς δυσκολίες», όπως αποκάλυψε ο τότε πρόεδρος του Συλλόγου Ελλήνων Ψυχολόγων με επιστολή του στην Καθημερινή (6.11.2005).

Σε μια εποχή που η χώρα αντιμετωπίζει μύρια όσα προβλήματα, η επαναφορά των τόνων και των πνευμάτων, εκτός από άχρηστη, θα ήταν και αντιοικονομική (μόνο η επιβάρυνση του κόστους της μετατροπής των πληκτρολογίων αρκεί ως παράδειγμα). Άλλωστε, η γλώσσα εξελίσσεται και δεν πισωγυρίζει.

Οι «αρχαίοι ημών πρόγονοι» έγραφαν με κεφαλαία, δεν χώριζαν τις λέξεις μεταξύ τους και δεν είχαν πνεύματα και τόνους. Είχαν, όμως, τρία γράμματα παραπάνω στο αλφάβητό τους. Στα 403 π. Χ., επί άρχοντα Ευκλείδη στην Αθήνα, έγινε μεταρρύθμιση του αλφαβήτου που οδήγησε στην κατάργηση αυτών των τριών γραμμάτων, τα οποία είχαν περιπέσει σε αχρηστία. Απαλείφθηκαν τότε τα «δίγαμμα» (, προφερόταν περίπου σαν «β» αλλά είχε ήδη παραληφθεί από τους Ρωμαίους ως λατινικό f), «κόππα» (
И)
και «σαμπί» (
)
που παρέμεινε ως αριθμός «900».

Ακολούθησε η παρεμβολή κενού διαστήματος ανάμεσα στις λέξεις και η από τους Αλεξανδρινούς φιλόλογους καθιέρωση των τόνων και των πνευμάτων για να επισημαίνουν λεπτές διαφορές στην προφορά. Η ζωή τις ισοπέδωσε, όπως άλλωστε αχρήστευσε και την «υπογεγραμμένη».

Γύρω στον όγδοο με ένατο αιώνα (μ. Χ.), οι Βυζαντινοί καθιέρωσαν τα μικρά (πεζά) γράμματα που κι εμείς χρησιμοποιούμε. Ως τότε, είχαν περάσει δώδεκα αιώνες από την εποχή της επί άρχοντα Ευκλείδη μεταρρύθμιση. Κι άλλοι δώδεκα αιώνες πέρασαν από τη μεταρρύθμιση των Βυζαντινών ως το 1982, οπότε καθιερώθηκε το μονοτονικό, χωρίς να καταργηθεί το πολυτονικό σύστημα. Απαντώντας σε σχετική ερώτηση του Βύρωνα Πολύδωρα, η τότε υπουργός Παιδείας, Μαριέττα Γιαννάκου, σημείωσε:

«α) Σε ό,τι αφορά την εκπαιδευτική διαδικασία είναι γνωστό ότι το πολυτονικό σύστημα διδάσκεται στη Δευτεροβάθμια Εκπ/ση μέσω του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών.
β) Σε ό,τι αφορά τον γραπτό λόγο των Ελλήνων πολιτών στην δημόσια και ιδιωτική τους ζωή, είναι προφανές ότι ο καθένας είναι ελεύθερος να χρησιμοποιεί το τονικό και γραμματικό σύστημα που επιλέγει, σύμφωνα με τα προσωπικά του κριτήρια».

Με συντριπτική πλειοψηφία, η ζωή αποφάσισε υπέρ του μονοτονικού!

(protagon.gr, 6.2.2016)